

System kaucyjny nadchodzi wielkimi krokami

data aktualizacji: 2024.10.18 autor: Joanna Chrostowska, radca prawny

Jak wskazuje resort klimatu i środowiska, tworzywa sztuczne stanowią 80-85 proc. wszystkich odpadów morskich zgodnie z przeprowadzonymi wyliczeniami. Pod względem ilościowym produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych stanowią 50 proc. wszystkich odpadów występujących w środowisku morskim.

Wśród dziesięciu najczęściej występujących na europejskich plażach odpadów z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych na pierwszym miejscu wymienia się butelki na napoje oraz ich nakrętki i pokrywki.

W 2019 roku opublikowana została unijna dyrektywa w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko. Podstawowym problemem, który dyrektywa ma rozwiązać, są właśnie odpady z tworzyw sztucznych zanieczyszczające środowisko morskie.

Aktualnie trwają prace nad wdrożeniem unijnej dyrektywy do polskiego porządku prawnego, co ma zostać zrealizowane nowelizacją ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Projekt ustawy został opublikowany przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska a zgodnie z

zapowiedziami ma wejść w życie już na początku 2025 roku.

System kaucyjny jest rozwiązaniem powszechnie stosowanym w Europie i z powodzeniem przyczynia się do zmniejszenia zaśmiecenia przestrzeni publicznej. Konsumenci są zachęceni do segregowania opakowań i zwracania ich w wybranych punktach. Z kolei opakowania zebrane w ten sposób mogą być przekazywane do recyklingu lub ponownego użycia. Mechanizm kaucji przyczynia się do realizacji celów środowiskowych i jest powszechnie akceptowany, a nawet oczekiwany przez społeczeństwo.

Projektowane zmiany przewidują wprowadzenie wymogu zapewnienia przez podmiot reprezentujący (czyli podmiot który prowadzi system kaucyjny) co najmniej jednego punktu odbierania opakowań i odpadów opakowaniowych objętych systemem kaucyjnym od użytkowników końcowych w każdej gminie. Ma to zapewnić powszechny i równy dostęp do systemu kaucyjnego.

Nowe przepisy przewidują też możliwość oddania opakowania szklanego wielokrotnego użytku na napoje i odzyskania kaucji w jednostkach handlu detalicznego o powierzchni poniżej 200 m², jeśli jednostka sprzedaje napoje w takich butelkach. Nowe przepisy przewidują już nie tylko prawo ale i obowiązek przyjmowania butelek przez te jednostki.

Obecnie małe sklepy mogą pobierać kaucję od szklanych butelek do napojów ale na zwrot kaucji może liczyć jedynie klient który przedstawił paragon na zakup kaucjonowanego napoju. Natomiast po wejściu w życie nowych przepisów, a zatem już od stycznia 2025 r., kaucja będzie zwracana także [bez paragonu](#).

Jak czytamy w uzasadnieniu projektu, modyfikacja przepisów w kierunku stworzenia tzw. zamkniętego systemu obiegu kaucji, czyli wdrożenia rozwiązania polegającego na pobieraniu kaucji w całym łańcuchu dystrybucji, przyczyni się do uszczelnienia systemu i zapewnienia możliwości monitorowania przepływów kaucji. Mechanizm ten wyeliminuje możliwości defraudacji kaucji, problemów z jej rozliczeniem pomiędzy podmiotami reprezentującymi oraz zagwarantuje poprawne rozliczanie się operatorów z jednostkami handlu detalicznego, zapewniając jego prawidłowe funkcjonowanie.

Źródło: <https://eglos.pl/aktualnosci/item/44306-system-kaucyjny-nadchodzi-wielkimi-krokami>